

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Petra Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Detrans s.r.o.**, se sídlem Jelenia 1, Bratislava, Slovenská republika, zast. JUDr. Janem Burešem, Ph.D., advokátem se sídlem Václavské náměstí 807/64, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2023, č. j. 38638/23/5100-41453-713335, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 Af 1/2024 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a předchozí řízení

[1] V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále „finanční úřad“ nebo „správce daně“) ze dne 13. 1. 2023, č. j. 13049/23/2001-80541-108870. Uvedeným rozhodnutím finanční úřad podle § 182 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, (dále jen „daňový řád“) stanovil výši hotových výdajů vzniklých při provádění exekuce za období prvního čtvrtletí roku 2023 ve výši 18 150 Kč. Jednalo se konkrétně o výdaje za hangárování vrtulníku CABRI G2, rejstříkové značky OK-WRW a výrobního čísla 1251 („vrtulník“) v rámci exekuce prodejem movitých věcí prováděné na základě žádosti o vymáhání

daňových pohledávek od dožadujícího orgánu Slovenské republiky (ze dne 13. 1. 2022, ref. č. SK_e746702022d).

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Městský soud v Praze (dále „městský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] V prvé řadě odkázal na svá dřívější rozhodnutí ve skutkově obdobných věcech mezi týmiž účastníky (sp. zn. 9 Af 9/2024 a 6 Af 13/2024), s jejichž závěry se ztotožnil. Dále se zabýval námitkou neoprávněně vedené exekuce z důvodu nesprávného doručování. Uvedl, že správce daně zachoval potřebnou míru pečlivosti, neboť v souladu s § 45 odst. 1 daňového řádu doručoval žalobkyni jako právnické osobě na adresu jejího sídla na Slovensku. Z uvedeného ustanovení neplyne povinnost, nýbrž toliko možnost doručovat osobě oprávněně jednat jménem právnické osoby, čehož se domáhala žalobkyně. Městský soud nepřisvědčil ani argumentu, že správce daně měl doručovat zástupci žalobkyně. Správce daně postupoval v režimu zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek, a nebyl oprávněn žádost orgánu jiného členského státu jakkoli posuzovat. Dožadující orgán přitom v žádosti o vymáhání daňových pohledávek informaci o zastoupení žalobkyně neuvedl. Podle § 27 odst. 2 daňového řádu je dále povinností daňového subjektu, aby své zastoupení správcem daně prokázal, přičemž plná moc má vůči správcem daně účinky od okamžiku jejího předložení.

[4] Žalobkyně poté nečinila sporným, že jí rozhodné písemnosti byly doručeny 9. 11. 2022 (prostřednictvím jejího právního zástupce – pozn. NSS). Z protokolu o nahlížení do spisu ze dne 24. 11. 2022 dále vyplývá, že žalobkyně se tohoto dne prostřednictvím svého zástupce seznámila s obsahem spisu. Nedostatky v doručování tak byly nejpozději dnem 24. 11. 2022 zhojeny. V průběhu daňové exekuce proto nenastaly takové procesní vady, které by způsobovaly nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[5] Dále se městský soud zabýval námitkou, že správce daně vedl exekuci zpeněžením zajištěné movité věci (vrtulníku) za účelem vymáhání podstatně větší pohledávky, než ke které udělily souhlas orgány činné v trestním řízení. Dožadující orgán požadoval vymození pohledávky v celkové výši 698 671,44 Kč. Krajské státní zastupitelství v Brně, pobočka ve Zlíně, pak usnesením ze dne 4. 3. 2022, č. j. 3 KZV 37/2021 - 319, udělilo správcem daně souhlas s využitím zajištěného majetku (vrtulníku) k vymáhání neuhrazené daňové pohledávky až do celkové výše 698.671,44 Kč. Exekučním příkazem ze dne 10. 3. 2022, č. j. 1841479/22/2001-80541-110699, („exekuční příkaz ze dne 10. 3. 2022“) správce daně nařídil daňovou exekuci prodejem movitých věcí k vymození nedoplatku ve výši 698 671,44 Kč spolu s příslušným úrokem z prodlení ke dni 9. 3. 2022. Je tak zřejmé, že správce nakládal s vrtulníkem po předchozím souhlasu státního zástupce dle § 79e odst. 2 trestního řádu. Nic na tom nemění ani skutečnost, že správce daně exekučním příkazem nařídil také vymození úroku z prodlení a exekučních nákladů. Jelikož byl vydán řádný souhlas k využití vrtulníku za účelem uspokojení jistiny, nemohlo zahrnutí příslušenství do exekučního příkazu vést k nezákonnosti při nakládání s vrtulníkem.

[6] Městský soud neshledal důvodnou ani třetí žalobní námitku, podle níž byla exekuce vedena neoprávněně z důvodu jejího pozdějšího zastavení rozhodnutím ze dne 12. 10. 2023. Zopakoval, že v režimu mezinárodní pomoci s vymáháním finančních pohledávek nejsou české dožádané orgány oprávněny žádosti orgánů z cizích států jakkoli posuzovat a odmítnout, vyjma taxativně stanovených důvodů. Správce daně proto postupoval zákonně, pokud na základě žádosti činil úkony potřebné k vymáhání pohledávky. Zákonný byl

pokračování

i postup, jímž správce daně po zpětvzetí žádosti dožadujícím orgánem zastavil řízení dle § 181 odst. 2 písm. b) daňového řádu. Ke zpětvzetí došlo v důsledku pozbytí účinnosti předběžného opatření (na jehož základě původně slovenské orgány pohledávky vymáhaly – pozn. NSS), neboť daň byla posléze rozhodnutím vyměřena. Nejednalo se tudíž o neoprávněné provedení daňové exekuce ve smyslu § 182 odst. 1 daňového řádu. Na tom nic nemění ani poukaz žalobkyně na závěry rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ve věci sp. zn. 15 Af 7/2018, neboť skutkové okolnosti v dané věci byly odlišné.

[7] Námitce, že žalobkyni nenáleží a v době vydání prvostupňového rozhodnutí nenáleželo vlastnické právo k vrtulníku, městský soud rovněž nepřisvědčil. Městský soud se s touto námitkou již zevrubně vypořádal v rozsudku ze dne 18. 7. 2024, č. j. 11 Af 7/2024 - 35, na jehož závěry nyní odkázal. Podle zákona o civilním letectví převod vlastnictví k letadlu zapsanému do leteckého rejstříku nabývá účinnosti dnem zápisu do leteckého rejstříku. K převodu vlastnického práva k vrtulníku na jinou společnost tedy nemohlo dojít pouze předáním na základě kupní smlouvy. Nic na tom nezměnila ani argumentace probíhajícím sporem o vlastnictví vrtulníku před slovenskými soudy. Daňové orgány oprávněně vycházely z údaje v leteckém rejstříku, vzájemná práva a povinnosti mezi žalobkyní a společností BARESJA TRT TECHNOLOGY (na kterou mělo být vlastnické právo převedeno, dále „BARESJA“) pro ně nebyly rozhodné.

[8] Konečně městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že skladování vrtulníku mohlo být zajištěno s nižšími náklady. Dostatečným podkladem přezkoumání postupu správce daně je v tomto směru úřední záznam ze dne 11. 3. 2022. Podle něj správce daně oslovil několik konkurenčních subjektů a získal tak možnost porovnat jednotlivé nabídky i představu o obvyklých cenách. Postupoval pak zákonným způsobem, pokud hodnotil nejen nabízenou cenu za uskladnění, ale také veškeré vícenáklady či povinnosti a rizika spojená s jednotlivými nabídkami. Volbu dodavatele spol. Blue Sky Service učinil v souladu se zásadou hospodárnosti, neboť tím mimo jiné minimalizoval náklady na přelet do místa uskladnění. Měsíční cena 5 000 Kč pak odpovídala obvyklé cenové hladině. Na tom nic nemění ani skutečnost, že společnost LION Helicopters učinila dne 5. 9. 2023 jednateli spol. BARESJA nabídku s nižší cenou, neboť správci daně uvedená společnost v březnu 2022 nabídla cenu výrazně vyšší.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[9] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podává kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[10] Podle stěžovatelky byla daňová exekuce vedena neoprávněně. Proto nebylo namístě ukládat jí náhradu hotových výdajů exekuce. Neoprávněnost exekuce stěžovatelka v první řadě dovozuje z nesprávného doručování v průběhu řízení. Správce daně jí až do listopadu 2022 zasílal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb pouze listinné základy bez řádného poučení. V situaci, kdy se stěžovatelce nedařilo písemnosti doručit, měl správce daně povinnost využít dalších možností doručení, např. jejímu jednateli. Stěžovatelka rovněž slovenského správce daně informovala o svém zastoupení zmocněncem, čehož si musel být český správce daně vědom.

[11] Podle stěžovatelky byla exekuce nezákonná od samého počátku. Správce daně nezachoval potřebnou míru pečlivosti, porušení svých povinností si mohl uvědomit

a předejít jim. V tomto směru stěžovatelka cituje z odborné literatury, podle níž oprávněnost vedení exekuce odvisí mimo jiné od toho, zda se ze strany správce daně nejednalo o nezodpovědné vedení exekuce. Městský soud v tomto ohledu dospěl v napadeném rozsudku k nesprávnému závěru. V jiném svém rozsudku ze dne 27. 2. 2025, č. j. 6 Af 13/2024 - 33, naopak konstatoval, že oznámení o písemnostech doručovaných na adresu stěžovatelky neobsahovala poučení o důsledcích nevyzvednutí písemnosti. Sám žalovaný přitom v jiných rozhodnutích shledal postup správce daně při provádění daňové exekuce do 9. 11. 2022 nezákonným a dovozoval z toho právní důsledky. Stěžovatelka cituje z rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2023, č. j. 18457/23/5100-41453-712140, podle něhož nemohlo dojít k doručení písemností zasílaných správcem daně stěžovatelce fikcí. Proto i následné nařízení a provedení dražby bylo nezákonné. S ohledem na to nemůže obstát závěr městského soudu v napadeném rozsudku, že správce daně postupoval s potřebnou mírou pečlivosti.

[12] Neoprávněnost daňové exekuce stěžovatelka spatřuje též v tom, že tato exekuce (nařízená exekučním příkazem ze dne 10. 3. 2022) byla později zastavena rozhodnutím ze dne 12. 10. 2023, č. j. 7908895/23/2001-80541-051251. Je tomu tak bez ohledu na skutečnost, že k zastavení exekuce došlo z důvodu podle § 181 odst. 2 písm. b) daňového řádu. Odkazuje v tomto ohledu na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 11. 2020, č. j. 15 Af 7/2018 - 38, v němž soud shledal, že o neoprávněné vedení exekuce se jednalo i v případě, že odpadl důvod jejího vedení a exekuce byla zastavena podle § 181 odst. 2 písm. b) daňového řádu. V případě stěžovatelky došlo k obdobné situaci, jaká byla řešena v uvedeném rozsudku. Důvodem exekučního řízení proti stěžovatelce bylo dožádání slovenského orgánu, a to na základě předběžných opatření. Ta však později pozbyla účinnosti, v důsledku čehož „pozbylo důvodnosti (legitimity) i exekuční řízení vedené českým správcem daně“.

[13] Konečně stěžovatelka dovozuje neoprávněnost exekuce ze skutečnosti, že jí v době vydání rozhodnutí o nákladech exekuce nenáleželo (a ani v současnosti nenáleží) vlastnické právo k vrtulníku. Vlastníkem vrtulníku je na základě kupní smlouvy uzavřené dne 3. 5. 2021 a předávacího protokolu ze dne 30. 10. 2021 společnost BARESJA. Ačkoli dosud nedošlo k administrativnímu přepisu vlastnictví k vrtulníku na kupujícího v příslušném českém registru, z hlediska hmotněprávního již vlastnické právo na nového vlastníka přešlo. Rozhodným právem pro smlouvu o koupi vrtulníku je slovenské právo. Dle smlouvy přešlo vlastnické právo na kupujícího převzetím vrtulníku a sepsáním protokolu o předání.

[14] O určení vlastnického práva k vrtulníku se na Slovensku vedlo soudní řízení (sp. zn. 70Cb/47/2023). V rámci něho rozhodl Městský soud Bratislava III (Mestský súd Bratislava III) dne 13. 2. 2025 tak, že vlastníkem vrtulníku je společnost BARESJA. V návaznosti na to rozhodl slovenský správce daně dne 20. 2. 2025 o odkladu daňové exekuce do doby pravomocného rozhodnutí soudu ve věci určení vlastnického práva k vrtulníku. Závěr městského soudu, že daňové orgány neměly důvod vyčkávat na rozhodnutí slovenských soudů v otázce vlastnictví vrtulníku, proto neobstojí. Městský soud současně zatížil řízení o žalobě vadou, neboť k této otázce neprovedl relevantní důkazy. Stěžovatelka v této souvislosti navrhuje provedení důkazu rozsudkem Městského soudu Bratislava III ze dne 13. 2. 2025, č. j. 70Cb/47/2023-135. Tvrdí, že v tomto případě je dána výjimka z obecného zákazu uplatňování novot v kasační stížnosti podle § 109 odst. 5 s. ř. s.

pokračování

[15] Ve druhém okruhu námitek stěžovatelka argumentuje nepřiměřenou výší nákladů exekuce. Stěžovatelka disponuje komunikací mezi společnostmi BARESJA a společností LION Helicopters, podle níž je posledně uvedená společnost schopna zajistit hangárování vrtulníku za 3 000 Kč s DPH měsíčně. Vypořádání příslušné námitky městským soudem, jenž považoval za dostatečný podklad pro hodnocení postupu správce daně úřední záznam ze dne 11. 3. 2022, je nesprávné. Pokud byl městskému soudu předložen důkaz prokazující nabídku nižší ceny, měl postup správce daně důkladně přezkoumat a ověřit správnost a úplnost předpokladů, z nichž správce daně při svém rozhodování vycházel.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou zamítl. Stěžovatelka v kasační stížnosti do značné míry pouze opakuje svoji argumentaci uplatněnou již v odvolacím řízení a v žalobě, aniž by podrobněji uvedla, v čem konkrétně nesprávné posouzení soudem spočívá.

[17] K námitce neoprávněně vedené exekuce z důvodu nesprávného doručování žalovaný uvádí, že mezi stranami není sporné, že k řádnému doručení písemností stěžovatelce došlo až dne 9. 11. 2022 prostřednictvím jejího právního zástupce a s obsahem spisu se stěžovatelka seznámila dne 24. 11. 2022 při nahlížení do spisu. Pozdější doručení exekučního příkazu stěžovatelce však nemá za následek nezákonnost prováděné exekuce jako takové ani souvisejícího rozhodnutí o výši hotových výdajů. Náklady za hangárování vznikly v prvním čtvrtletí roku 2023 a rozhodnutí o jejich výši bylo vydáno 13. 1. 2023, tedy až poté, co stěžovatelka prokazatelně věděla o probíhající exekuci. Neoprávněnost daňové exekuce nepůsobí ani její pozdější zastavení. Odkaz stěžovatelky na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Af 7/2018 - 38 není případný, neboť v tam řešené věci soud dovodil nutnost později zastavenou exekuci považovat za neoprávněnou z důvodu uplatnění principů správního trestání. Stěžovatelka pak nijak nerozvádí, v čem přesně spatřuje nesprávnost vypořádání této námitky městským soudem.

[18] K námitce, že stěžovatelce nenáleží vlastnické právo k vrtulníku, žalovaný uvádí, že podle § 5b odst. 1 zákona o civilním letectví převod vlastnictví k letadlu zapsanému do leteckého rejstříku nabývá účinnosti teprve dnem zápisu do rejstříku. Stěžovatel odkazuje též na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 7. 10. 2020, č. j. 40 C 192/2019 - 91. V něm soud aproboval postup soudního exekutora, který z exekuce nevytloučil věc zapisovanou do leteckého rejstříku, neboť k převodu vlastnického práva došlo s ohledem na § 5b odst. 1 zákona o civilním letectví až po soupisu věcí v již zahájeném exekučním řízení. Správce daně přitom před zahájením exekuce ověřil, že vlastníkem vrtulníku je stěžovatelka.

[19] Na uvedeném nic nemění ani poukaz stěžovatelky na rozhodné (slovenské) právo. Přestože se závazkový vztah mezi stěžovatelkou a kupujícím může spravovat slovenským právem, je nutno aplikovat zákon o civilním letectví. Česká republika je smluvní stranou Úmluvy o mezinárodním uznávání práv k letadlům. Podle jejího čl. II odst. 2, pokud tato úmluva nestanoví jinak, určují se účinky zápisu mj. majetkových práv k letadlům vůči třetím osobám podle právního řádu toho smluvního státu, ve kterém je zaregistrováno. Ke stejnému závěru je nutno dospět i při použití nařízení Řím I [nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy], neboť § 5b zákona o civilním letectví je imperativním ustanovením ve smyslu čl. 9 odst. 2 tohoto nařízení. Současně by odmítnutí použití § 5b zákona o civilním letectví bylo v rozporu s veřejným pořádkem, což podle čl. 21 nařízení

Řím I odůvodňuje nepoužití ustanovení práva kterékoli země určeného na základě tohoto nařízení.

[20] K témuž závěru je nutno dospět v otázce významu rozsudku Městského soudu v Bratislavě týkajícího se určení vlastnictví k vrtulníku. Uvedený rozsudek byl vydán až poté, co žalovaný rozhodl o odvolání stěžovatelky. Probíhající soudní řízení na Slovensku žalovanému v rozhodnutí nijak nebránilo. Daňový řád nezná institut přerušování řízení, žalovaný tak o odvolání musel rozhodnout v zákonné lhůtě. Ani samotný rozsudek Městského soudu v Bratislavě však nemá vliv na oprávněnost exekuce vedené vůči stěžovateli. Slovenský soud podle žalovaného neměl příslušnost o vlastnickém právu k vrtulníku rozhodovat, neboť podle nařízení Brusel I bis [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepřacované znění)] jsou pro řízení o platnosti zápisů do veřejných rejstříků výlučně příslušné soudy státu, v němž je rejstřík veden. Městský soud nadto rozhodoval podle slovenského práva, ačkoli se tato otázka s ohledem na výše uvedené musí spravovat českým právem. Jeho rozsudek také vykazuje znaky obdobné rozsudku pro uznání. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2022, sp. zn. 1 Afs 86/2021, podle něhož v případě vydání rozsudku pro uznání může správce daně v daňovém řízení provést vlastní vyhodnocení konkrétního jednání. Žalovaný konečně odkazuje na rozsudek městského soudu ze dne 14. 4. 2025, č. j. 17 Af 8/2024 - 66, vydaný v související věci. Podle něj je namístě se od závěrů Městského soudu v Bratislavě odchýlit. Převod vlastnického práva k letadlům zapisovaným do leteckého rejstříku se řídí českým právem. Podle městského soudu proto bylo nutné zohlednit úpravu zákona o civilním letectví.

[21] K námitce nepřiměřené výše nákladů exekuce žalovaný uvedl, že správce daně se při výběru poskytovatele služby neřídí jen nabídnutou cenou, nýbrž vybírá nabídku nejvhodnější vzhledem k okolnostem případu. Správce daně sice pro hangárování vrtulníku nezvolil společnost, která nabídla nejnižší cenu. Její hangár se však nacházel na stejném letišti jako uskladněný vrtulník, došlo tak k úspoře nákladů za přelet. Krom toho správce daně oslovil i společnost LION Helicopters, jež mu však nabídla podstatně vyšší cenu, než uvádí stěžovatelka.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[22] Kasační stížnost je přípustná. Stěžovatelka ji podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud neshledal nedostatky podmínek řízení či jiné překážky, které by bránily dalšímu postupu a rozhodnutí ve věci. Napadený rozsudek proto přezkoumal v rozsahu a z důvodů vymezených v kasační stížnosti s přihlédnutím k případným vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost **není** důvodná.

[24] Stěžovatelka v kasační stížnosti do značné míry opakuje svoji žalobní argumentaci. Kasační argumentace neoprávněně vedenou exekucí z důvodu nesprávného doručování a nepřiměřenou výší nákladů exekuce sdílí následující formu: stěžovatelka v podstatě zopakuje text žaloby a doplní jej o stručnou reakci na vypořádání žalobní námitky

pokračování

městským soudem. V případě námitky neoprávněně vedené exekuce z důvodu jejího pozdějšího zastavení se jedná o doslovné překopírování textu žaloby. Na důvody předestřené městským soudem v napadeném rozsudku konečně stěžovatelka prakticky nereaguje ani v případě kasační argumentace týkající se vlastnictví vrtulníku. V tomto ohledu stěžovatelka považuje za zásadní citovaný rozsudek Městského soudu Bratislava III č. j. 70Cb/47/2023-135, navrhuje jej k důkazu a dovozuje z něj, že v rozhodné době vrtulník nevlastnila.

[25] K tomu NSS na prvním místě připomíná, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2022, č. j. 7 As 411/2021 - 24, či usnesení NSS ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003 - 73). Kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského (městského) soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s., viz usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, či rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58).

[26] Argumentace neoprávněně vedenou exekucí z důvodu jejího pozdějšího zastavení ve světle citované judikatury představuje nepřipustnou námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Ostatní námitky pak sice jsou v řízení o kasační stížnosti přípustné, NSS se však může zabývat pouze argumentací, která reaguje na vypořádání příslušných žalobních námitek městským soudem. Ve vztahu ke zbylé argumentaci uplatněné v kasační stížnosti NSS odkazuje na podrobné vypořádání odpovídajících žalobních námitek městským soudem v napadeném rozsudku.

[27] Nejvyšší správní soud zjistil ze správního spisu následující podstatné skutečnosti. Na základě žádosti o vymáhání daňových pohledávek od dožadujícího orgánu Slovenské republiky ze dne 13. 1. 2022 zahájil finanční úřad vymáhání daňového nedoplatku ve výši 698 671,44 Kč po stěžovatce. V žádosti dožadující orgán sdělil, že stěžovatelka je vlastníkem vrtulníku. Výzvou k poskytnutí informací ze dne 21. 1. 2022 adresovanou Úřadu pro civilní letectví finanční úřad ověřil, že stěžovatelka vrtulník vlastní, neb je jako vlastník vedena v leteckém rejstříku. Finanční úřad vydal exekuční příkaz ze dne 10. 3. 2022, doručoval jej na adresu sídla stěžovatelky a považoval jej za doručený fikcí dnem 20. 4. 2022. Mezi stranami však není sporné, že oznámení o písemnostech doručovaných stěžovatce neobsahovala řádné poučení o důsledcích nevyzvednutí písemností, tudíž k nastoupení fikce doručení nedošlo. Stěžovatelka doručila finančnímu úřadu dne 1. 11. 2022 plnou moc prokazující zastoupení advokátem a žádala o zaslání písemností vydaných ve věci. Dne 9. 11. 2022 finanční úřad zástupci stěžovatelky doručil požadované písemnosti, mj. exekuční příkaz ze dne 10. 3. 2022. Finanční úřad poté 13. 1. 2023 rozhodl o výši hotových výdajů exekuce, a to 18 150 Kč za hangárování vrtulníku v prvním čtvrtletí roku 2023.

[28] V prvním okruhu kasačních námitek stěžovatelka dovozuje, že je naplněna výjimka z povinnosti dlužníka hradit náklady daňové exekuce, neboť exekuce prodejem movitých věcí na základě exekučního příkazu ze dne 10. 3. 2022 byla vedena neoprávněně. Neoprávněnost vedení exekuce dovozuje v první řadě z toho, že správce daně opakovaně pochybil při doručování písemností.

[29] Podle § 182 odst. 1 daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, *exekuční náklady je povinen hradit dlužník, pokud daňová exekuce nebyla provedena neoprávněně*. Podle § 182

odst. 2 téhož zákona exekuční náklady spočívají mimo jiné *v náhradě hotových výdajů vzniklých při provádění daňové exekuce*. Podle § 182 odst. 5 uvedeného zákona *výši hotových výdajů stanoví správce daně vždy samostatným rozhodnutím*.

[30] Exekuční náklady, které vzniknou v průběhu daňové exekuce, nese správce daně, jenž vystupuje v roli exekučního orgánu. Správce daně má však zásadně právo na náhradu nákladů exekuce, které platil. Jednu z výjimek v tomto ohledu stanoví citovaný § 182 odst. 1 daňového řádu, a sice neoprávněnost vedení daňové exekuce – v takovém případě nehradí náklady dlužník. Z povahy věci a z obecných zásad hrazení nákladů řízení přitom vyplývá, že jde v podstatě o situace, kdy náklady daňové exekuce zavinil správce daně. S tím korespondují i závěry odborné literatury citované městským soudem a stěžovatelkou. O neoprávněně provedenou exekuci půjde tehdy, pokud „neměla vůbec být nařízena, kupř. proto že nedoplatek mohl být uspokojen přeplatkem na jiné dani [§ 163 odst. 3 písm. d)] nebo z toho důvodu, že nebyly splněny věcné předpoklady exekuce. Stejný závěr platí i pro daňovou exekuci, jež byla sice právem nařízena, avšak měla být zastavena dle § 181 odst. 2, a to zcela nebo zčásti[.]” (LAVICKÝ, P. § 182. Náhrada, druhy, výše a evidence exekučních nákladů. In: BAXA, J., a kol. *Daňový řád: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-8-11]).

[31] Stěžovatelka má pravdu v tom, že správce daně stěží v první fázi svého procesního postupu po obdržení žádosti slovenských orgánů jednal s potřebnou mírou pečlivosti. V tomto ohledu je třeba závěry městského soudu korigovat. Správce daně mohl primárně postupovat podle § 14 zákona o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek a za účelem doručení exekučního příkazu dožádat slovenské orgány. Pakliže se rozhodl doručovat stěžovatelce pomocí provozovatele poštovních služeb, pro nastoupení náhradního doručení fikcí měl zajistit naplnění požadavků plynoucích z daňového řádu, zejména povinnosti písemnost uložit (§ 46 odst. 1) a zanechat adresátovi výzvu k převzetí písemnosti s poučením o následcích jejího nevyzvednutí (§ 46 odst. 2).

[32] Uvedená procesní pochybení správce daně však neznamenají, že exekuce byla jako celek prováděna neoprávněně. Nezakládají důvod pro zastavení exekuce podle § 181 odst. 1 písm. a) daňového řádu, jenž zpravidla vede k závěru o neoprávněnosti provádění takové exekuce. Pro zahájení exekuce v tomto případě existoval zákonný důvod v podobě žádosti orgánu cizího státu o vymáhání finanční pohledávky podle zákona o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek. Stěžovatelka uvedené ani nečiní sporným.

[33] V kasační stížnosti však stěžovatelka blíže nerozvádí, jak jinak se vady v doručování exekučního příkazu ze dne 10. 3. 2022 a dalších písemností promítají do procesního zavinění správce daně ve vztahu k otázce hrazení nákladů exekuce. V nyní posuzované věci se jedná o náhradu hotových výdajů exekuce vzniklých za první čtvrtletí roku 2023. Tyto výdaje vznikly poté, co byla exekuce ve smyslu § 178 odst. 1 daňového řádu řádně zahájena. K tomu došlo nejpozději dnem 9. 11. 2022, kdy správce daně doručil exekuční příkaz ze dne 10. 3. 2022 zástupci stěžovatelky, jehož zmocnění k zastupování stěžovatelka doložila plnou mocí dne 1. 11. 2022. Pokud pak stěžovatelka odkazuje na rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2023, č. j. 18457/23/5100-41453-712140, v související věci, v tomto rozhodnutí se žalovaný nikterak nevyjadřoval k otázce oprávněnosti vedené exekuce jako takové. Hodnotil zde pouze zákonnost rozhodnutí o příklepu na základě dražby, jež byla nezákonně nařízena v důsledku vadného doručení exekučního příkazu. Námitka není důvodná.

pokračování

[34] Dále stěžovatelka dovozuje neoprávněnost exekuce ze skutečnosti, že dle svého přesvědčení v rozhodné době vrtulník nevlastnila. Vlastnické právo k vrtulníku totiž podle stěžovatelky na základě kupní smlouvy ze dne 3. 5. 2021 a předávacího protokolu ze dne 30. 10. 2021 nabyla společnost BARESJA. Uvedené má podporovat nedávný rozsudek Městského soudu Bratislava III č. j. 70Cb/47/2023-135.

[35] Podle § 5b odst. 1 zákona o civilním letectví *převod vlastnictví a zástavního práva k letadlu zapsanému do leteckého rejstříku nabývá účinnosti dnem zápisu do leteckého rejstříku. Podle § 4 odst. 3 uvedeného zákona do leteckého rejstříku může být zapsáno pouze letadlo, které není zapsáno v leteckém rejstříku jiného státu.*

[36] Podle § 69 odst. 2 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, *věcná práva k plavidlům a letadlům, která se zapisují do veřejného rejstříku, jejich vznik a zánik se řídí právním řádem státu, v jehož působnosti je tento rejstřík veden.*

[37] Citovaná tuzemská úprava je promítnutím mezinárodních závazků České republiky. Podle čl. 17 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví (publ. jako dohoda č. 147/1947 Sb., dále „Chicagská úmluva“), jíž jsou ČR i Slovenská republika vázány, *letadla mají státní příslušnost toho státu, v němž jsou zapsána do rejstříku. Podle čl. 18 Chicagské úmluvy letadlo nemůže býti platně zapsáno do rejstříku ve více než jednom státě, avšak jeho zápis může býti převeden z jednoho státu do druhého. A konečně čl. 19 této úmluvy stanoví, že zápis letadel do rejstříku nebo jeho převod bude se v každém smluvním státě řídit jeho zákony a nařízeními.*

[38] Obdobně stanoví Úmluva o mezinárodním uznávání práv k letadlům (publ. jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 254/1998 Sb., dále „Ženevská úmluva“), jíž je ČR vázána, v čl. II odst. 2: *pokud tato úmluva nestanoví jinak, určují se účinky zápisu kteréhokoli práva uvedeného v Článku I odst. 1 vůči třetím osobám podle právního řádu toho smluvního státu, ve kterém je zaregistrován.*

[39] Stěžovatelka nečiní sporným, že vrtulník je letadlem (ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o civilním letectví) zapsaným v leteckém rejstříku České republiky. Ve světle výše citované úpravy se proto otázka převodu vlastnických práv k vrtulníku spravuje českým právním řádem, konkrétně pak § 5b odst. 1 zákona o civilním letectví. Uvedené ustanovení váže účinnost převodu na okamžik zápisu do leteckého rejstříku. Letecký rejstřík je vystaven na principu materiální publicity, třetí osoby se tudíž mohou spolehnout na údaje v něm uvedené. Správce daně přitom před vydáním exekučního příkazu ze dne 10. 3. 2022 ověřil, že stěžovatelka je v leteckém rejstříku uvedena jako vlastník vrtulníku. Stěžovatelka poté netvrdí, že by k převodu vlastnictví v souladu s citovanou úpravou zákona o civilním letectví došlo v průběhu daňové exekuce.

[40] Na uvedené nemá vliv volba práva učiněná ve smlouvě o koupi vrtulníku se společností BARESJA. Volbou práva, kterým se podle vůle stran vyjádřené ve smlouvě má spravovat smluvní závazkový vztah, nelze vyloučit zvláštní pravidla upravující rozhodné právo pro otázky věcných práv. Uvedené platí tím spíše v případě věcných práv k věcem zapisovaným do veřejných seznamů. Teorie mezinárodního práva soukromého v tomto ohledu hovoří o mezích obligačního statutu, resp. věcněprávních účincích smlouvy [srov. např. KUČERA, Z. a kol. *Mezinárodní právo soukromé*. Plzeň, Brno: Aleš Čeněk – Doplněk, 2015, s. 262 a násl., s. 285 až 286]. Jedná se o otázky, na které již nedopadá rozhodné právo upravující smluvní závazkový vztah (v případě smluvních závazkových vztahů, pro které je nutno rozhodné právo určovat pomocí unifikovaných kolizních norem nařízení Řím I, se obligačním statutem spravují zejména otázky uvedené v čl. 12 tohoto nařízení). Určení

věcného statutu (právního řádu rozhodného pro posouzení otázek věcných práv, vč. převodu práva vlastnického) podléhá zpravidla zvláštním normám. V posuzované věci je takovou normou § 69 zákona o mezinárodním právu soukromém, který provádí výše citované mezinárodní závazky České republiky. Rozhodným právem upravujícím otázku převodu vlastnictví je v souladu s tím české právo.

[41] Stejně tak na doposud řečeném nic nemění rozsudek Městského soudu Bratislava III č. j. 70Cb/47/2023-135. Nejvyšší správní soud nyní ponechává stranou úvahy ohledně mezinárodní příslušnosti tohoto soudu k rozhodování otázky vlastnického práva k letadlu zapsanému ve veřejném rejstříku. Z úpravy citované výše v bodech [35] až [38] však vyplývá, že z hlediska převodu vlastnictví je rozhodné právo státu, v němž je letadlo registrováno, v případě vrtulníku tudíž české právo. A to váže okamžik účinnosti převodu vlastnictví na zápis této skutečnosti do leteckého rejstříku. Rozsudek slovenského soudu v otázce vlastnictví k vrtulníku proto nanejvýš vyjasňuje obligační otázku vzájemných práv k vrtulníku mezi stěžovatelkou a společností BARESJA. Jako takový může představovat pouze titul převodu vlastnického práva. Použitelná (česká) právní úprava však k účinnosti převodu vyžaduje vedle titulu též modus v podobě zápisu do leteckého rejstříku. Stěžovatelka však netvrdí, že by ke změně zápisu vlastníka vrtulníku v leteckém rejstříku došlo.

[42] Krom uvedeného pak stěžovatelka netvrdí ani to, že by vrtulník byl vyloučen z exekuce prováděné slovenskými orgány. Jak již přiléhavě konstatoval městský soud, správce daně postupoval při exekuci sice podle daňového řádu, avšak na základě žádosti o vymáhání daňových pohledávek v režimu zákona o mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek. Nebyl tak oprávněn žádost orgánu jiného členského státu jakkoli posuzovat nebo odmítnout (vyjma důvodů taxativně stanovených v tomto zákoně). Pakliže žádost dožadujícího slovenského orgánu o vymáhání finanční pohledávky v ČR nebyla vzata zpět z důvodu, pro který by bylo možno dovozovat neoprávněnost vedení tuzemské exekuce, není rozhodný ani případný procesní postup slovenského správce daně v podobě přerušení řízení do doby rozhodnutí o otázce vlastnictví. Námitka proto rovněž není důvodná a NSS neshledal důvod pro prolomení zákazu skutkových novot ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s. s následným nařízením jednání, při němž by k důkazu provedl rozsudek Městského soudu Bratislava III.

[43] Konečně NSS neshledal důvodnou ani námitku nepřiměřené výše hotových výdajů vzniklých při provádění exekuce. K otázce přiměřenosti výše hotových výdajů uložených k náhradě podle § 182 daňového řádu konstatoval NSS v rozsudku ze dne 5. 8. 2019, č. j. 1 Afs 75/2019 - 34, že správce daně nemá povinnost zajistit služby související s prováděním daňové exekuce na základě výběrového řízení, ani stanovit výši hotových výdajů tak, aby odpovídaly nejnížší možné ceně. *„Namítne-li však daňový subjekt nepřiměřenost exekučních nákladů, je správce daně povinen učinit součástí spisu podklad obsahující objektivizovaná zjištění stran ceny za určitou službu, jejíž úhradu jako exekučního nákladu následně správce daně uloží daňovému subjektu.“*

[44] Městský soud v tomto ohledu shledal dostatečným úřední záznam správce daně ze dne 11. 3. 2022, z něhož vyplývá, jaké společnosti správce daně za účelem poskytnutí služby uskladnění vrtulníku oslovil a jaká nabídka z jejich strany byla předložena. S tímto závěrem se NSS ztotožňuje. Není zřejmé, proč by se takový podklad měl ukázat nedostatečným pouze ve světle stěžovatelkou předložené emailové komunikace jednatelů dvou obchodních společností, z níž má plynout, že v září 2023 nabídla za hangárování vrtulníku společnost

pokračování

LION Helicopters společnosti BARESJA cenu 3 000 Kč bez DPH oproti ceně cca 5 000 Kč bez DPH, za kterou službu v prvním čtvrtletí roku 2023 objednal správce daně. To platí obzvláště za situace, kdy společnost LION Helicopters správci daně nabídla cenu podstatně vyšší (220 000 Kč za rok). Pokud pak jde o samotnou přiměřenost výše hotových výdajů, jak již konstatoval městský soud, cena 5 000 Kč měsíčně odpovídala zjištěné cenové hladině v rámci předložených nabídek. Ve prospěch zvoleného poskytovatele služby hovořil rovněž fakt, že vzhledem k jeho poloze nebyl nutný přelet vrtulníku, který by znamenal další náklady. Městský soud tak správně uzavřel, že správce daně v této otázce nepochybil.

IV. Závěr a náklady řízení

[45] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[46] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Žalovanému, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, poté žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. NSS mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu